

Número 18.

PORTAVEU DE LA DECENCIA

Any I.

Tots els treballs firmats seran passats per las armas.
No's retornan els originals per bascas que tingun.

Redacció y Administració,
Carrer de Corró, n.º 164, baixos

La correspondencia al Director.

PREUS DE SUSCRIPCIO

Un trimestre.	1'00 pta.
Número solt.	0'05 »
Número atrassat.	0'15 »

Als nostres neulas

Temps de las neulas, benvingut sias! ¡Fredas diadas de la poca cosa aparatosament inflada y que afalaga als ulls y fá venir salivera á la boca! ¡Llaminera representació de la humanitat goluda que's frissa pera expandir incens al badell d'or y que mastega las deixas dels qui acaparan lo dels altres! ¡Feble arch qu'estrenys el buyt de la ignorancia, ¡oh! jo't salut en aquets días d'imperi legal sobre la terra, sobre d'aquest espurnich de la creació hont s'hi adoran tants falsos ídols, ahont despuntan com á farons del sapiguer tants cervells buyts y ahont hi arrossegan sa embastada conciencia tants miserables!

Aquets son els vostres dias ¡oh, neulas! Per aixó te saludo, oh Quirset! el tonto, l'aygualit, el qui presums la teva inflada carnadura y relluheixes els molsuts braços, anguilejant d'un cap al altre d'acera; el qui sols pensas en alabarte d'haver desflorat tendres poncellas. Jo't felicito, oh Fontcuberta! neula major, estova-matalassos en reserva; el primer de 'ls neulas, que, abandonant quatre pessetas de mánech á las mans d'un mosquitaire, t'acreditares com á poch entés en el teu art de

jugar la vara; el de las introduccions de *matute* en el palco de La Junta de *La Unió*; el qui firmas els recibos d'aquesta societat ab una estampilla ahont la teva matalassera lletra, lletja com tú quan dús ulleras, queda transformada per art d'encantament en la més pulida que pugui haverhi; el que vas escamar als pagesos en aquell mitin de La Roca al parlarlos de Llibertat y Fraternitat sapiguent, com sab tothom, qu'ets un procurador dels mes *procuradors*. Jo vull enaltirte, oh Gubert! *profesor en partos*, com á neula escullit, á tú, que despreciant els concells nostres, (no volguent fer us de la mitja-cana) t'atreveixes á endossarnos *guayabas* mal amanidas, y que, carregat d'inglesos, voltas de la ceca á la meca, respallant á tothom pera fer bullir l'olla. Jo vos venero, oh neula pulcre! oh Valent! que avensant á n'en Travé, heu fet ressonar vostre nom, prou remenat aquets dias, en el Pajaril del Congrés, y que feu la competencia á n'en Gubert, la llevadora, ab la cuestió de Gibraltar. Jo vos admiro, oh Barangé! llumanera de la Diputació, la vostra elocuencia, la vostra manera de fer quartos, y sobre tot el vos-

tre sistema de pendre; jo'm sento inspirat per endressar una oda á vostra testa, colossal com magrana de la India, ahont s'hi aplega el ranci such que os ha fet maquinat tants projectes. Jo remembro ab satisfacció may tinguda, oh, tú, neula de neulas, oh Venturini! las magistrals defenses ab que has salvat á tants presunts culpables, y t'admiro, sobre tot, aquell *derroche* d'oratoria ab que aplastas als acusats que han d'aguantar el granejat foch de ta divina paraula; jo't veig com un gegant sobre'ls altres neulas quan fent la competencia á la Naturalesa fas brotar, com pe rart mágich, á tot temps, un devassall de fullas, fullas ahont hi van de tronch els insults als d'EL MOSQUIT y á la ortografia y las apretadas á la construcció gramatical. Jo vos envío expressions, en fi, oh, neulas invisibles que ilepotejant constantment sentiú rejovenir la vostra córpora, ahont l'ánima hi balla, de día en día! Jo vos saludo, heralts de la eterna rassa de fartaners de la cosa pública, els qui teniu l'os bertran de remendo!

Aquets son els vostres dias oh, neulas! que'n aquestas tradicionals festas resseguíu totas las bocas que os estrenyen ab efusió! Nosaltres també volém donarvos la nostre estreta carícia.

Matuter.

Felissas festas

No penseu busqui propina,
ja qu'es arribat Nadal,
costum que á mi m'ha amohina
perque'm deixa sens un ral.
Puig en arribat eix dia
visitas tinch á millons,
que'n forma de romeria
m'omplen casa de cartrons.
Aquell del pá, el carboner,
lo sereno, el taberner,
lo carter, l'escombriaire,
lo burot, lo carrilaire,
tothom demana parné.
De manera que jo á casa
perque no'm moguin rahons,
cad'any hi planto'l lleterero:
«No's reb felicitacions».
Seguint doncas la costum
y en nom de la Redacció,
pro aixó sí, sens volguer *ilum*,
felicitoos de debó.
Prego las festas passáu,
ab una alegria gran,
poguent treurer del devant
á tots aquells que sabeu.
Desitjo que ni la sombra
vejeu dels de la pudó,
que imiteu ab lo matute
á aquell coix que fa sabó;
que á la Casa de la Vila
sols hi entrin los honrats,
de conciencia tranquila,
y no certs desohogats;
que tothom menji y trevalli,
qu'es guanyin rals abundants
per comprár una bona escombra
per escombrar als farsants,
y poguem al caciquisme
de Granollers desterrá.
Visquin ab pau y alegria,
que tothom puga menjá,
que tothom vetlli y trevalli
per fer lo poble ben gran;
tenint present: l'Honradesa,
y per lema: ¡semore avant!
En fi, EL MOSQUIT vos desitja
passeu lo dia com cal,
als que honradament trevallen,
lo mes bon felís Nadal.

Xicoira.

ALS SOCIS DE La Unió Lliberal

El Sr. D. Joseph Carrera ha dit que s'escríu á la sombra y que per aixó es diuhen cosas *grossas* que no poden probarse; y aixó ho diu qui com éll ha escrit cosas BRUTAS sense firmarlas, seguint en tot els procediments indignes que condemna en els altres; y aixó ho diu qui com éll ha tingut de fer tots els papers ridicols que poden fer els homes per pescar primer y per aguantar despres aquest *momio* de 100 duros cada any que li donan á La Unió Lliberal perque «judi á enfos-

quir els comptes y no 's vegi de una manera clara lo molt que allí dins es ROBA per diferents conceptes d'ensá que mangoneja tot lo d'aquella *Santa Casa* el frare Don Joan Gou.

Aixís ab totas las lletres D. JOAN GOU.

Donchs perque vegi el Sr. Carrera que nosaltres no escribim á la sombra, si no que dem, com hem dat sempre, la cara, avuy dihem ab totas las lletres y d'una manera ben clara y terminant que en La Unió Lliberal es ROBA de la manera mes descarada y que aixó sucseheix com dihem, y ho hem dit moltes vegadas, d'ensá que Don Joan Gou ha trafiquejat dintre la Junta d'aquella Casa que deuria ser model de Societats.

Deixant apart lo que s'ha dit moltes vegadas, que en la Administració del Cafè s'hi pert, y que aixó es una proba patent de que allí es roba, com se pot probar revisant els llibres de la Societat; com ho proban las expulsions fetas de tots cuants han cregut tenir dret á fiscalisar els actes de la Junta; com ho proba la rabia que en Gou president d'aquella societat té á cuants pretenen investigar l'administració d'aquella casa; deixant apart tot aixó, que ho repetim avuy, pera probar nostras afirmacions, dirém que en tant es veritat que á La Unió Lliberal es ROBA descaradament que en pochos dias han sucsehit els dos cassos següents:

Entenguis be que no fem mes que relatar lo que es diu públicament per tota la vila.

En menos d'un mes ja s'han descobert dos robos, quals descubriments han sigut en presencia de sos autors y cap d'ells ha sigut entregat á la Justicia. Aixó ha sigut un cas ben raro, per cert, perqué ells mateixos s'han confessat autors, pero som á Granollers, no hi ha mes.

El primer d'aqueixos robos ha sigut portat á cap á la pastisseria coneguda per can Feliu, situada al carrer d'Alfons IV, per un de sos dependents ó siga en J. G., parent del frare Joan Gou.

El mateix G. va confessarse reu devant del Cabo de la Guardia Civil, qui anava acompanyat d'una parella. L'import del robo era de duas mil cinch centas pessetas en metàlich. Donchs be, despés d'haver entregat aquesta quantitat á son duenyo, va quedar en llibertat el lladre com si res hagués passat.

¿Perqué? Aixó es per demés el dirho, pero ni s'hagués tractat d'un altre que no hagués pogut comprometre á don Joan Gou, hauria sigut traslladat á la presó, quedant incomunicat per de prompte. Aquesta hauria sigut la determinació del Cabo de la guardia civil. Tractantse d'un parent de'n Joan Gou ja eran figas d'un altre paner.

El segon es el que de molt temps á n' aquesta part, anava executant dintre mateix de La Unió Lliberal en B. D., *dependent de confiansa* de la mateixa societat. A n'aquest *subjecte* se'l va trovar *infra-ganti*, y no obstant y aixó el mateix dia

corria per Granollers com si res hagués fet. El camp d'operacions per aquest era la mateixa societat, que segons diuhen feya temps que s'ensajava saltant muralles y espanyant portas.

Aquestos dos lladres son ó eran socis de La Unió Lliberal.

¿Perqué no han sigut agafats y portats á la presó? Perque haurían descobert als seus encubridors.

En B. robaba dintre la societat y ni el mes petit cástich ha tingut, ans al contrari: tant á n'ell com á n'en J. G., una ma protectora els ha donat medis pera viurer fora de Granollers porque no descubrisin potser als seus companys.

¿Y qui'ls ha proporcionat tals medis? ¿Ha sigut el president de La Unió Lliberal, que si no vol passar com á lladre ha de passar per encubridor dels robos? ¿Qui sab! Tot podria ser.

¿Y perqué ha sucsehit aixís?

Per la sencilla rahó de que potser en J. G. diria cosas grossas que deu saber de'n Gou y perqué en B. D. diria de pe á pa tots els tarugos, traficás y embusterias que es fan á la Unió Lliberal d'ensá que en Gou ha sigut y es president d'aquella Societat. En Gou potser ha fet tan per ells perque aquestos callessin lo MOLT y BÓ que d'en Gou deuen saber.

Y are aném esperant temps, que'm sembla que alguns altres se'n deuen preparar, perque de dins de l'Unió se'n diuhen de grossas. Cada robo que s'executi, deurém tenir una sorpresa al conèixer al seu autor. Aixís ha succehit ab aquestos dos; si bé aixó podria acabarse si la Junta que ha d'entrar te la energia suficiente per apartar de son costat á tots els que'ls puguin comprometre, comensant per en Gou.

Crech que ja vos he parlat prou clar, referent á n'aquest assumpto de «L'Unió Lliberal»; tot lo demés m'ho guardo per un altre article que ja publicaré en aquest mateix setmanari, per quina causa demano á Don Joan Gou qu'esperí á denunciarme dugas ó tres setmanas, perqué podré fer denuncia complerta.

Vostre company,

Salvador I.

Post-Data: ¿Li sembla Sr. Carrera si escribim á la sombra?

El gran mollader

Vaig á parlarlos d'un mollader, d'un mollader consecuencia d'un altre mollader que'l podríam anomenar polítich; me refereixo á n'el mollader que esta fent el lladre del caciquisme dintre de nostra vila: Efectivament, que hi ha mollader polítich á Granollers es indubtable: En Pep defraudant, en Quel defraudant, en Badó defraudant y alguna cosa mes... els rahims, en Travé, l'Unió Lliberal, els lladres y el mestre de La Roca, tot aixó ben deixat y barrejat ab quatre gotas de aixarop de manech

de bastó de Fontcuberta, y una llepada de unguent d'aquell que porta a sobre la llevadora del carrer de Santa Esperansa, els federals, en Bosch, en Condom y etc., diguintme vostés si no fa un bon mollader y que pera asseclarlo creguin que *faltan seeraduras*.

Mes no es aquet el mollader objecte del present article, més clar, indirectament si que ho es, perque sense mollader caciquil no existiria el perill del mollader mes moll que hagi pogut suportar la vila mes sofrerta que existeix dintre del territori inscrit en aquesta pell de toro que s'en diu *Suelo Ybero*. —Y dich vila sofrerta, perque aguantar per governadors y administradors a burros com en Pep, neulas com en Quel y cafres com en Badó, ¡ja es aguantar!— y encare aixó de burros y neulas y cafres es lo de menes, lo pitjor es que tam b son *defraudadors*—dich *defraudadors* perque *lladres* es massa fort—Ab aixó deguintme vostés si no resulta *pesat* tot aixó y no obstant, el poble ho aguanta y si ho aguanta, be puch dir vila sofrerta a ne la nostra.

Y tornant a ne l'objecte que m'ha posat la pluma als dits, ja haurán notat—per poch *notaris* que siguin—que al parlar de l'*meu mollader* he dit que existeix sols en perill, lo que significa douchs qu'es un mollader hipotetich ó imaginari. Y desgraciadament senyors, quant de no existent, passi a *real*, jo no tindré pas de avisarlos, que vostés mateixos en sufriran totas las funestas consecuencias, puig ja ho deuen saber que tots els molladers ne portan de consecuencias: ¡Y tant real com será aquet mollader! Contin si ho será, que las causas,—com ja'ls he dit—vindrán del mollader caciquista ó monárquich que ja fa temps sufrim.

Y no's creguin que'ls entavani, ni que pretengui ferlos veurer un perill que de tan allunyat ni menys pot veurer's; no senyors, res d'aixó, no parlo d'un perill per l'istil del *perill amari-lló*, sino d'un altre molt mes verosimil, mes factible. D'un perill que sino s'ha realissat, es degut a ne'ls capritxos que la naturalesa te y que per causa d'aquestos mateixos capritxos, podria esser un fet are mateix, d'aquí un quart, demá, com d'aquí a tres anys.

En virtut d'aquesta possibilitat tots els granollerins estém exposats a pendrer un bany d'asiento ó general; mes clar, a n'el gran mollader que'ls anuncio, mollader que com molts altres, serán directament efectes del caciquisme vilatá que no's cuida de res que sigui de profit per nostra vila; y la llástima será que quant el mollader que vaticino sigui un fet, per sobre de las rogencas ayguas del Congost, que regolfarant triomfalment pe'is carrers de la vila, hi veurém surar a n'en Pep, a n'en Quel y a n'en Badó y C.^a; si ells que no hauran fet res contra el gran mollader, se-

rán els únichs que tindrán peix sense mullarse el *detrás* y es gronxarán ufanosos sobre las ayguas térboias y riurán ab rialles de cacich que son mes descarades y ¡tan de bó! que'l dia que la riera ens entri a Granollers—com ja llur direcció ho indica—el trust del caciquisme, boy surant s'en vagi avall, avall, dret a mar.

¿El veuhem arc el gran mollader? Cregrintme, comensin a preparar carbasses y fassintse brodar uns taparrabos, que haviat els hauran de lluhir.

Valent.

A un gran NEULA

= SONET =

Per neula vas privar de fe'l Certámen,
per neula xerras sempre sense tó,
y de matalassé ets procuradó
y per neula els pagesos se't escamen;
perque't tocan el viu, dius que difamen
y per neula esgrimeixes el bastó,
per neula y per beneit ets el campió
dels burros del Vallés que millor bramen.

¡Ojo, porcuras, Ojo! Cerbell cró,
gerrofer de Sagunto, punyessero
que quan vols fé un discurs tocas al clero
y el que haurían de fé es tocarte a tú.
Escolta, també, neula, una pregunta
¿Qué hi volías fé al palco de la Junta?... (1)

Infrascrito.

(1) Per la Festa Major ab aquellas dugas....

DIALECH

—Ja has llegit el diari, Faló?

—No, qué *porta*?

—*Sobres* de las *laccions diputacionals*: diu que'n será aquell que va fugir.

—Qui? Aquell qu'el dia de l' *esclutini* me pensaba que *arrojaria*?

—Justa a la fusta!

—Estaba molt marejat aquell home!

—Oh, ja t'ho diré: no sabs perquè ho estava? Perqué no havia menjat res de'n tot el dia; que no sabs que tenian un tech preparat y....

—Ah, be, sí; es coneix qu'el disgust el va rependrer ab el ventrell buit.

—D'ensá d'aq uell dia diu qu'ha aborrit els *lladóns*.

—Si s'espera un rato mes l'hi haurían fet aborrir las *manetas de pastó*.

—¡Renoy, quin bullit que hi havia!

—Vaig sentir tres ó quatre veus que eridaban *jordre*!

—Si, fiat del ordre y no corris ab aquell mercat de Calaf!... fins aquest dia tota aquella xerrameca la vaig sentir tocada en una *penícula* de fonógrafo.

—¡Pobre home! ja l'hi haurán fet suhar prou el diploma de diputat. ¡Quants disgustos!...

—Peró vaja, al últim s'hi *assentarà*.

—Oh, no se si s'hi *assentarà*, com á arri vars'hi á *assentá*....

—Si, que s'hi *assentarà*.

—Potser no que no s'hi *assentarà*.

—Et dich que sí que s'hi *assentarà*.

—Per *assenters'hi* encare'm sembla que ho te lluny; are ab el temps no't dich jo que no s'hi *assenti*.

—Jo'n se un que l'hi te tanta rabia, que si sapigués que s'hi ha d'*assentá* li posaría alguna cosa á la cadira...

—Y vols dir que ho faria be aquet *cantitat*?

—Segons diuen es molt burro.

—Be, no, burro no; lo que si que no es gens sabi.

—Y es molt estrany que no ho sigui de sabi, perque porta ulleras y tot.

—Oh, no'n fassis cas: d'ulleras també'n porta en Fontcuberta....

—Qui vols dir?

—Aquell de'l anunci.

—¡Ah! ya... veus aquell diu que sí que s'hi *assentarà*.

—¡Oh! aquell y tota la seva camarilla, com que son tan *federals* y en Travé es tan *autonomista* y vol la separació de la Iglesia y l'Estat, es clar!

—¿Qui sab si en Travé vol la separació dels pillets y el municipi?

—Aixó em sembla que no... no ho sé.

—Peró diu que si eil fos diputat, desseguida farían els palcos a n'el Matadero y á ne l'olla de's pobres hi tirarian tot una penca.

—¡Renoy!

—¡Ah! Y diu que cada dia hi hauria llonguets calents á las quatre de la tarde, com á Barcelona.

—¡Congre!

—Y faria *edificar* uns putxinel-lis propietat del municipi, pera divertir á la canalleta els dijous á la tarde.

—Aixó dels putxinel-lis no fan falta.

—¡Ah! y en el pa hi hauria mes crosta y en el ví menos *matute* y faria apendrer de nota á n'els serenos, aixeca un campaná á sobre Sant Roch y un altre á sobre Santa Esperança, perque diu que una vila ab un sol campanar, no fá.

—Aixó del campaná á sobre Sant Roch ja m'agrada mes, aixís potser s'ensorraria de una vegada la *tenda* de sota... Escolta: *endemés*, enterat de si en Travé vol la separació dels pillets y el municipi, ¿ho sents?

—*Bueno*, però ja't dich, em sembla que de tots modos s'hi *assentarà*.

—No ho se si s'hi *assentarà*.

—Si que s'hi *assentarà*.

—Potser no que no s'hi *assentarà*!

Son dolsa.

Picadas

A fi de que tothom pugui passar felissas festas y *con toda satisfeción*, aquesta setmana hem suprimit la secció de «Picadas».

Els desitjem que no siguin gayre felicitats pe'l sistema de'l cromó.

Imp. de E. GARRELL.—Granollers.

SECCIO D'ANUNCIS

¡ACABA DE SORTIR!

¡OBRA NUEVA!

ARTE Y MANERA D'HACER

CARRERA

EN OCHO DIAS Y SIN MAESTRO

DADA A LUZ per lo seu autor, en *colaboración* ab el mestre en el ARTE, el *Muy R. P.*

FRÁ JOAN BOU

En el llibre s'hi trovan fórmulas que son la *encarnación del absolutismo*, pera mes que sigui, *A fuerza de arrastrarse* en el fanch de la adulació.

GRAN CAUDAL D'ENSENYANSA

en *larte* de la *marrulleria*, *astucia* y *desahogo*, pera arribar algún día á ESCALAR el *vividero de parásitos entre las pompas y vanidades del poder*.

¡ATENCIÓN! GRAMATICA PARDA

pera apendrer el modo y manera de ser MAESTRO en el

Arte d'hacer CARRERA

De primer *s'hace de maestro laico* y aixís s'inspira confiança als lliberals de cor. Despres *se reniega de los caciques*, per ferse popular y *en acostándose elecciones se vota y hace votar an ellos*, tot aixó d'amagat y rastrement.

També s'hi trovarán diferentes *recetas* pera fer fullas y demés *difamaciones é imbecilidades hediondas*, en defensa dels tirans dels temps presents.

No deixarse enganyar.

Patent d'invenció.